

Funkčné vzdelávanie

Funkčné vzdelávanie (FV) upravuje § 47 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Cieľom funkčného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo vedúceho odborného zamestnanca.

Pedagogický zamestnanec (PZ) alebo odborný zamestnanec (OZ) získa profesijné kompetencie vyžadované na výkon činnosti vedúceho PZ alebo vedúceho OZ absolvovaním základného programu a rozširujúceho programu FV.

FV sa organizuje v rozsahu najmenej 220 hodín a pozostáva zo základného programu FV, tzv. základný program, v rozsahu najmenej 70 hodín a rozširujúceho programu FV, tzv. rozširujúci program, v rozsahu najmenej 150 hodín. Rozširujúci program sa člení na moduly.

Súčasťou FV je vypracovanie manažérskeho portfólia. Manažérske portfólio je súbor dokladov o získaní profesijných kompetencií vyžadovaných na výkon činnosti vedúceho PZ alebo vedúceho OZ, ktoré predkladá PZ alebo OZ poskytovateľovi FV a ktorými sú

- doklady o absolvovanom ďalšom vzdelávaní,
- dokumenty preukazujúce postupy pri výkone činnosti vedúceho PZ alebo vedúceho OZ, alebo
- potvrdenie o využívaní vyžadovaných profesijných kompetencií získaných sebvzdelávaním alebo výkonom pracovnej činnosti, ktoré vydáva zamestnávateľ vedúceho PZ alebo vedúceho OZ; ak ide o riaditeľa školy alebo riaditeľa ŠZ, potvrdenie vydáva zriaďovateľ.

PZ alebo OZ, ktorý sa chce uchádzať o pozíciu vedúceho PZ alebo vedúceho OZ, je povinný absolvovať základný program **pred začiatkom výkonu činnosti vedúceho PZ alebo vedúceho OZ**.

Vedúci PZ alebo vedúci OZ okrem riaditeľa školy a riaditeľa ŠZ je povinný **absolvovať rozširujúci program do piatich rokov od začiatku výkonu činnosti vedúceho PZ alebo vedúceho OZ**.

Riaditeľ školy a riaditeľ ŠZ je povinný **absolvovať rozširujúci program pred začiatkom výkonu funkcie riaditeľa v druhom funkčnom období**.

Absolvovanie základného programu a rozširujúceho programu **sa nevyžaduje**, ak ide o **vedúceho PZ alebo vedúceho OZ, ktorý získal najmenej vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom programe zameranom na manažment výchovy a vzdelávania**.

Základný program, rozširujúci program a modul rozširujúceho programu FV sa ukončujú obhajobou manažérskeho portfólia pred trojčlennou komisiou, ktorú vymenúva štatutárny orgán poskytovateľa funkčného vzdelávania. O obhajobe manažérskeho portfólia sa vyhotovuje protokol. Na základe protokolu o úspešnom vykonaní obhajoby manažérskeho portfólia poskytovateľ vydá PZ alebo OZ osvedčenie o FV.

Podľa prechodných ustanovení zákona platí, že FV, ktoré sa začalo a neskončilo do 31. augusta 2019, sa ukončilo podľa predpisov účinných do 31. augusta 2019 a takéto FV sa považuje za základný modul FV podľa predpisov účinných od 1. septembra 2019.

Funkčné vzdelávanie, ktoré bolo platné podľa predpisov účinných do 31. augusta 2019 k 1. 9. 2019 sa považuje za základný modul funkčného vzdelávania podľa predpisov účinných od 1. septembra 2019.

Funkčné inovačné vzdelávanie, ktoré sa začalo na účel predĺženia FV podľa predpisov účinných do 31. augusta 2019 a neskončilo do 31. augusta 2019, sa ukončilo podľa predpisov účinných do 31. augusta 2019. FV, ktorého platnosť bola predĺžená podľa prvej vety, sa považuje za funkčné vzdelávanie podľa predpisov účinných od 1. septembra 2019.

FV, ktorého platnosť sa predĺžila po absolvovaní funkčného inovačného vzdelávania podľa predpisov účinných do 31. augusta 2019 a bolo platné aj k 1. 9. 2019, sa považuje za funkčné vzdelávanie podľa predpisov účinných od 1. septembra 2019.

Podľa predpisov účinných do 31. augusta 2019, t. j. podľa zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, FV, ktoré bol povinný absolvovať vedúci PZ a vedúci OZ najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície vedúceho PZ vedúceho OZ, platilo najdlhšie sedem rokov od jeho ukončenia. Jeho platnosť sa predlžovala po každom absolvovaní funkčného inovačného vzdelávania, ktoré bolo ukončené pred uplynutím doby platnosti FV. Platnosť funkčného inovačného vzdelávania bola sedem rokov od jeho ukončenia.

Z dôvodu zmeny podmienok FV účinných od 1. januára 2022 sa podľa prechodných ustanovení zákona základný modul FV absolvovaný podľa predpisov účinných do 31. decembra 2021 považuje za základný program podľa predpisov účinných od 1. januára 2022. Rozširujúci modul FV absolvovaný podľa predpisov účinných do 31. decembra 2021 sa považuje za modul rozširujúceho programu podľa predpisov účinných od 1. januára 2022.

Modul FV, ktorý sa začal a neskončil do 31. decembra 2021, sa ukončil podľa predpisov účinných do 31. decembra 2021.

FV, ktorého moduly sa začali a skončili do 31. decembra 2021 v celkovom rozsahu najmenej 220 hodín, sa považuje za FV podľa predpisov účinných od 1. januára 2022.

Celkový rozsah modulov FV absolvovaných do 31. decembra 2021 sa započítava do rozsahu FV podľa predpisov účinných od 1. januára 2022, ak išlo o

- FV, ktorého moduly sa začali a skončili do 31. decembra 2021 v celkovom rozsahu menej ako 220 hodín, alebo
- FV, ktorého moduly sa začali a neskončili do 31. decembra 2021.

Aktuálne platí, že PZ alebo OZ, ktorý nezískal profesijné kompetencie potrebné na výkon činnosti vedúceho PZ alebo vedúceho OZ pred začiatkom výkonu tejto činnosti, absolvuje FV alebo študijný program najmenej prvého stupňa zameraný na manažment výchovy a vzdelávania do **31. augusta 2026**. Teda **do 31. augusta 2026 nemusí mať žiadny** vedúci PZ ani vedúci OZ, **absolvované funkčné vzdelávanie**.

Od 1 septembra 2026 musí mať PZ a OZ, na ktorého sa nevzťahujú ustanovenia zákona o uznaní FV absolvované FV takto:

- PZ alebo OZ absolvovaný základný program FV pred začiatkom výkonu činnosti vedúceho PZ alebo vedúceho OZ,
- vedúci PZ alebo vedúci OZ, ktorý vykonáva k 1. 9. 2026 uvedenú funkciu s výnimkou riaditeľa školy a riaditeľa ŠZ, napr. zástupcovia riaditeľa školy a riaditeľa ŠZ, absolvovaný základný program FV a do piatich rokov od začiatku výkonu činnosti vedúceho PZ alebo vedúceho OZ absolvovaný rozširujúci program FV,
- riaditeľ školy a riaditeľ ŠZ absolvovaný základný program FV a pred začiatkom výkonu funkcie riaditeľa v druhom funkčnom období absolvovaný rozširujúci program FV.

Uvedené povinnosti neplatia pre PZ a OZ, na ktorého sa nevzťahujú ustanovenia zákona o uznaní FV alebo ktorý absolvoval študijný program najmenej prvého stupňa zameraný na manažment výchovy a vzdelávania.

Požiadavky na FV sú uvedené v prílohe č. 2 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 361/2019 Z. z. o vzdelávaní v profesijnom rozvoji v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 164/2022 Z. z.

Autor: Ing. Jarmila Belešová